

N:o 21.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863; gifven Stockholms slott den 22 januari 1897.

Under åberopande af bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Härigenom förordnas, att §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvartdera af rikets universitet; en vald, med fullmägt å ordinarie embete eller tjenst försedd prestman från hvart stift och en från Stockholms stad; så ock trettiotvå af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvartdera af de öfriga stiftet och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden be-

stämmer. Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i besluten, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgad.

Med iakttagande, att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett och de öfriga stiftet hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämman röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförde personer; och äro de valde, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fre-
dagen den 4 december 1896,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Åkerhielm*,
Wikblad,
Gilljam,
friherre *Rappe*,
Chisterson,
Wersäll,
Annerstedt,
von Krusenstjerna.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet *Annerstedt* i underdånighet:

Statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet har meddelat, att han är sinnad i underdånighet föreslå Eders Kongl. Maj:t att till nästkommande Riksdag aflåta nådig proposition om *Hernösands stifts delning*. En dylik proposition bör åtföljas af förslag till de ändringar i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, hvilka af stiftsdelningen betingas.

Med anledning häraf har förslag till ändring i nämnda förordning blifvit upprättadt af den lydelse, bilaga litt. A till detta protokoll utvisar.

Och hemställer jag i underdånighet, att högsta domstolens yttrande öfver detta förslag måtte för det ändamål, 87 § regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet infordras.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

Bil. A.

Förslag

till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Härigenom förordnas, att §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvardera af rikets universitet; en vald, med fullmägt å ordinarie embete eller tjänst försedd prestman från hvart stift och en från Stockholms stad; så ock trettio två af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvardera af de öfriga stiftet och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i besluten, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämma röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämma särskildt är stadgadt.

Med iakttagande, att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett och de öfriga stiftens hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftens bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedda elektorers skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämma röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförda personer; och äro de valda, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.

För hvarje ombud utses och på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Utdrag af protokollet öfver ett lagärende, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol torsdagen den 17 december 1896.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden *Åbergsson,*
Herslow,
Norberg,
Hammarskjöld,
Carlson,
Afzelius,
Claëson.

Expeditionschefen Ramstedt föredrog i underdånighet:

Note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 4 innevarande december, hvarmedelst, för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, högsta domstolens yttrande infordrats öfver följande inom justitiedepartementet upprättade

Förslag

till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Häri genom förordnas, att §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvardera af rikets universitet; en vald, med fullmakt å ordinarie embete eller tjenst försedd prestman från hvar stift och en från Stockholms stad; så ock trettio två af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvardera af de öfriga stiftet och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i beslutet, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgadt.

Med iakttagande, att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvardera ett och de öfriga stiftet hvardera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedda elektorerna skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämman röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som

ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförda personer; och äro de valda, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställas på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Högsta domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo

Erik Ölander.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 22 januari 1897,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Åkerhielm*,
    Wikblad,
    Gilljam,
friherre *Rappe*,
    Christerson,
    Wersäll,
    Annerstedt,
    von Krusenstjerna,
Justitieråden: *Ahlgren*,
    Lilienberg.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde föredragande departementschefen statsrådet *Annerstedt*, att, sedan, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmåler, högsta domstolens utlåtande infordrats öfver upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, detta utlåtande numera afgifvits.

Under erinran, att Kongl. Maj:t i propositionen till innevarande års Riksdag om statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen att medgifva, det Vesterbottens och Norrbottens län finge från den 1 januari 1898 fränskiljas *Hernösands* stift för att bilda ett särskildt stift, hemstälde föredragande departementschefen, att förevarande lagförslag, hvilket af högsta

domstolen lemnats utan anmärkning, måtte af Kongl. Maj:t godkännas samt genom nådig proposition för Riksdagen framläggas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall; och skulle till följd häraf till Riksdagen aflåtas nådig proposition af det innehåll, bilagan A vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.